

ZADANIA Z ALGEBRY I LOGIKI
ZESTAW 4¹

1. Które z poniższych funkcji są różnowartościowe, a które są 'na'? Jeśli funkcja jest bijekcją wyznaczyć funkcję odwrotną.

- (a) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2,$
- (b) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3,$
- (c) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2^x,$
- (d) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2^x + x,$
- (e) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2x}{x^2+1},$
- (f) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x2^{x-1},$
- (g) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+1} & \text{dla } x \geq 0, \\ 2x & \text{dla } x < 0, \end{cases}$
- (h) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \frac{x}{x+1} & \text{dla } x \neq -1, \\ 1 & \text{dla } x = -1, \end{cases}$

2. Dla jakiej wartości parametru a funkcja

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \frac{x+1}{x-2} & \text{dla } x \neq 2, \\ a & \text{dla } x = 2, \end{cases}$$

jest bijekcją? Wyznaczyć funkcję odwrotną.

3. Wypisać wszystkie funkcje przekształcające zbiór $\{1, 2\}$ w siebie. Skonstruować tabelkę składania tych funkcji.

4. Wypisać wszystkie bijekcje zbioru $\{1, 2, 3\}$ na siebie. Skonstruować tabelkę składania tych funkcji. Dla każdej funkcji wyznaczyć funkcję odwrotną.

5. Udowodnić, że złożenie iniekcji jest iniekcją, a złożenie surjekcji jest surjekcją. Wywnioskować stąd, że złożenie bijekcji jest bijekcją.

6. Niech $f : X \rightarrow X$ będzie odwzorowaniem różnowartościowym, a $g : X \rightarrow X$ dowolnym odwzorowaniem. Niech przy tym $f \circ g = f$. Udowodnić, że wtedy $g = id_X$.

7. Niech $f : X \rightarrow X$ będzie odwzorowaniem 'na', a $g : X \rightarrow X$ dowolnym odwzorowaniem. Niech przy tym $g \circ f = f$. Udowodnić, że wtedy $g = id_X$.

¹Większość zadań pochodzi ze zbioru W. Marek, J. Onyszkiewicz „Elementy logiki matematycznej i teorii mnogości w zadaniach”, PWN, Warszawa 1991.

8. Załóżmy, że $f : X \rightarrow Y$, $g : Y \rightarrow Z$ są odwzorowaniami takimi, że $g \circ f$ jest 'na', zaś g jest odwzorowaniem różnowartościowym. Udowodnić, że f jest 'na'.

9. Podać przykład odwzorowania $f : X \rightarrow X$ takiego, że $f \circ f = f$ i $f \neq id_X$.

10. Podać przykład odwzorowania $f : X \rightarrow X$, które jest 'na' i które nie jest różnowartościowe. Czy taki przykład istnieje gdy zbiór jest skończony?

11. Podać przykład odwzorowania $f : X \rightarrow X$, które jest różnowartościowe i które nie jest 'na'. Czy taki przykład istnieje gdy zbiór jest skończony?

12. Czy funkcja $f : \{0, 1\}^4 \rightarrow \{0, 1\}^4$, $f(a_1 a_2 a_3 a_4) = \bar{a}_1 \bar{a}_2 \bar{a}_3 \bar{a}_4$, gdzie $\bar{a} = 1 - a$ jest bijekcją? Obliczyć $f(1101)$. Wyznaczyć $\underbrace{f \circ f \circ \dots \circ f}_n$ dla wszystkich n naturalnych. Wyznaczyć $f(\{1111, 0101\})$ oraz $f^1(\{1101, 1101, 1100\})$

13. Dana jest funkcja $f : X \rightarrow Y$ oraz podzbiory $A_1, A_2 \subset X, B_1, B_2 \subset Y$. W miejsce kropek wstawić jeden ze znaków $\subset, \supset, =$:

- (a) $f(A_1 \cup A_2) \dots f(A_1) \cup f(A_2)$,
- (b) $f(A_1 \cap A_2) \dots f(A_1) \cap f(A_2)$,
- (c) $f^{-1}(B_1 \cup B_2) \dots f(B_1) \cup f(B_2)$,
- (d) $f^{-1}(B_1 \cap B_2) \dots f(B_1) \cap f(B_2)$,